

— Nisem, je odgovoril g. Du
buis.
— Vlak je že zopet drdral.

Novi Rapallo?

V kratkem se prično trgovska pogajanja z Italijo. Italijani so končali že vse priprave, zbrali ves material, imenovali svoje glavne komisije, v katerih so poleg najboljših strokovnjakov tudi najboljši politiki. Vsa italijanska javnost se živo zanima za ta pogajanja, kar dokazuje, da je rezultat teh pogajanj vitalnega interesa za italijansko gospodarstvo.

Naši veliki zavezniki so nas izročili v Rapallo na milost in nemilost italijanski pohlepnosti. V Rapallo so vknili najboljši del našega naroda v verige politične suženjosti s pogodbo, o kateri ve ves svet, da nam je bila usiljena enostavno s ultimatom. Dočim Italijani s komediantskim zadovoljstvom trobijo v svet, da je to pogodbo diktiral duh prijateljstva, duh, ki še danes dopušča, da se zažigajo v Primorju naše hiše, uničuje naše imetje in mečejo v ječe naši ljudje.

In zopet se vzdiguje italijanska roka, da nas udari kakor da še ne bi bilo zadosti žrtev, ki jih je in jih še bo zakrivila nesrečna rapalska pogodba. Z nezaupanjem zremo na priprave z naše strani. Zdi se nam, da se bližamo novemu Rapallo, ker ne znamo ali pa počemo uporabiti naše najuspešnejšega orožja, naše gospodarske premoči napram Italiji. Ne sinemo pozabiti, da nam trgovska pogodba z Italijo ne more mnogo koristiti, kajti ono, kar nam more dati Italija, lahko dobimo boljše in cenejše drugod, dočim Italija neobhodno potrebuje naših produktov. Nasprotno pa se lahko zrodi, da eventualno izgubimo vse, ker lahko postanemo de facto interesna sfera italijanskega imperijalizma, za kar nas Italijani že sedaj smatrajo.

Italijanske zahteve so nam znane v glavnih potezih, vse drugo pa moremo sami uginiti. Politicnemu suženjstvu naj bi sledilo še gospodarsko izrabljanje. Italijani nas bodo skušali z lepimi frazami in obljubami pa tudi z grožnjami in eventualno celo s ultimatom. Tako se bo zgodilo, da bomo zopet ponuščali. Sicer pa vsebuje že rapalska pogodba marsikateri privilegij za italijanska podjetja.

Italija hoče doseči več ciljev. Predvsem mora zagotoviti Trstu i Rekl — tudi Reko moramo smatrati za čisto italijansko domeno, kar bo dokazala bodočnost — ter krajem, od katerih živi Trst in Reka, gospodarski obstanek v mejah italijanske države. To pa ne zaradi tega, ker je tam naš življenjski pretežni večini, ampak zato, ker so ti kraji danes sestavni del italijanske kraljevine, katerih procvit je odvisen od Trsta in Reke ter nasprotno. Italijanom pač ni mar za naš življenjski bomo imeli vsled dosežanj italijanskega sistema v našem Primorju kmalu samo razvaline naših hiš, pokopališča naših ljudi in bolnišnice umirajočih Slovanov. Naše ljudi bodo potem nadomestili Sicilijani in Čozoti. Italijani gre samo za Trst, Reko in Zader. Položaj je jasen: k našim vratom in našim oknom se je postavil tujec, ki hoče pobirati tribut za vse, kar izvažamo in uvažamo. S tem tributom naj bi živela Trst in Reka. Ti kraji so del našega telesa, ki morajo poginiti, kakor roka, odsekana od telesa. Zato mora Italija na kak način vzdržati njihovo gospodarsko življenje. In tu naj bi mi pomagali, ker brez nas ni trgovine ne z nami, ne z Avstrijo, ne z Madžarsko in ne s Češko-Slovaško. Kri, potrebna za oživenje teh krajev, mora priti iz našega telesa.

— Otrežem fam faše brke, ta si napašeno pipo.

In častnik je približal roko sosedovemu obrazu.

Angleža sta z največjo brezbriznostjo opazovala ta prizor.

Ze je Nemec prijel za par dlak in jih nategnil, kar ga udari g. Dubuis od spodaj po roki, da mu odleti kvišku, ga prime za vrat in vrže na klop. Ves zelen od jeze, z nabrekli žilami na sencih in krvavimi očmi ga je z eno roko davil, drugo je ostisnil v pest in začel divje udrihati po njegovem obrazu. Prus se je otepal, poskušal izvleči sabljo, prijati nasprotnika, ki je ležal na njem. A g. Dubuis ga je tiščal z ogromno težo svojega trebuha in udrihal. Udrihal brez prestanka, ne da bi se oddahnil, ne da bi vedel, kam padajo njegovi udarci. Prikazala se je kri: davljeni Nemec je hropel, pljuval zobe iz ust in se skušal, seveda zaman, izviti izpod tega silnega človeka, ki ga je ubijal.

Angleža sta vstala in se približala, da bolje vidita. Zarela sta od veselja in radovednosti, pripravljena, da stavita za vsakega ali proti vsakemu izmed bojujočih se.

G. Dubuis pa katerega je ta silni panor izžrpal, se je nenadoma dvignil in zopet sedel, ne da bi črnil.

Zato bo Italija storila vse, da bo šla naša trgovina čez te kraje. Istočasno pa bo skušala onemogočiti in ovirati razvoj naše trgovine v drugi smeri, zgradbo najih velikih pristanišč in razvoj naše trgovske mornarice. Ali ni italijanski uspeh, da se trgovska pogodba z Nemčijo ni potrdila, ker je Nemčija resna trgovska tekmovalka? Če pa to ni uspeh aktivne italijanske politike, ali ni to potem značilno za kurz naše trgovske politike? V glavnem bo šlo za to, da se vzpostavijo dobre zveze s Trstom, Reko in Zadrom in da bomo mi navezani na ta pristanišča. Ta mesta bodo postala parasiti na našem telesu. Z ozirom na Zader moramo že sedaj izjaviti naš desinteresement, ker je predvsem naša dolžnost, da pomagamo svojim lastnim mestom in državljanom v Dalmaciji z zgradbo železnice, cest in pristanišč. Zader pa tudi ne sme postati vsled novih komunikacijskih sredstev baza za italijansko prodiranje na Balkan, kjer so Italijani zadnji med zadnjimi.

Drugi cilj trgovske pogodbe je, da se Italija opomore v svojih starih mejah. Notranje gospodarske razmere v Italiji so danes tako neurejene in razdrapane, da ni drugega izhoda, kakor izkoriščanje naše države, balkanskega polotoka in držav za našim hrbtom. Z gospodarsko ekspanzijo pa hoče Italija doseči tudi tretji cilj, ki je obenem tudi političnega značaja, — odvisnost naše države od italijanske industrije in italijanskega finančnega trga. Delavstvo v Italiji je brez dela. To dokazujejo neprestani delavski nemiri v Italiji in ogromna brezposelnost. Vse države so zaprle svoje meje tujim delavcem, ker mora vsaka država v prvi vrsti skrbeti za svoje lastne delavce. Italijanski delavci pa že pred vojno niso bili priljubljeni, zlasti delavci iz južne Italije. Navajeni siromaštva in bede ter kljub dvatisočletni kulturi najprimitivnejšega življenja so bili povsod najcenejši in nevarni konkurenti za domače delavstvo, ki je valeno na boljše »standard of life«. Poleg tega pa so tudi socialno nevarni element, ker je v njihovih vrstah kriminalnost zelo razvita. Kriminalna statistika mesta New York priča dovolj jasno o tem. Vsi tega je ameriška vlada že pred vojno postavila posebno za južnotalijanske delavce ovirajoče pogoje za priseljevanje in vodila posebno kontrolo nad italijanskimi delavci. Kam naj gredo sedaj ti delavci, ki so pred vojno delali v inozemstvu in pošiljali v Italijo velike vsote? Doma si ne morejo zaslužiti kruha. Italija misli na Jugoslavijo z onim duhom prijateljstva, ki veje iz rapalske pogodbe, ter hoče poslati svoje delavce k nam s podjetji, ki jih namerava pri nas ustanoviti. Bodimo prepričani, da bodo italijanska podjetja v naših krajih nastavila samo Italijane. Kaj bo reklo k temu naše delavstvo, posebno pristaši internacionalno-komunističnih načel?

Take nevarnosti pretijo naši državi in našemu narodnemu gospodarstvu, ako se posreči Italiji, da sklene vsled neorjektivitranosti in tradicionalne popustljivosti naših merodajnih faktorjev z nami trgovsko pogodbo, na podlagi katere bi izsevala iz našega telesa kri in življenje za svoj obstanek. O drugih nevarnostih in posledicah take pogodbe prihodnjič.

— — —

Prus je bil tako ponarjen in otrpnel od začudenja ter bolečin, da se ni vrgel nanj. Ko je prišel do sapa, je izpregovoril:

»Ako mi ne tasto satoščenla s pištolami, fas upijem.

— Kakor vam je drago, mu je odvrnil g. Dubuis.

— Tuija je Strassburg, je nadaljeval Nemec, poiščem si tva častnika sa briče. To odhota ilaka imamo tovoli časa.

G. Dubuis, ki je sopihal kot stroj, je dejal Angležema:

— Ali bi hotela biti moja sekundanta?

— Aoh, yes, sta odgovorila oba hkratu.

Vlak se je ustavil. Tekom ene minute je našel Prus dva tovariša, ki sta prinesla pištole in odšli so na nasip.

Angleža sta vsak hip gledala na uro, se podvizala in pospeševala priprave, boječ se, da jima ne uide vlak.

G. Dubuis ni imel še nikdar pištole v rokah. Postavili so ga dvaset korakov od nasprotnika in ga vprašali:

— Ali ste pripravljeni?

Med pritrdjevalnim odgovorom je opazil, da ima eden izmed Angle-

Pismo iz Prage.

Začetkom marca. O dogodkih v Krompa-chu na Slovaškem se je razvila v parlamentu 1. t. m. burna debata, ko je ministrski predsednik Černý podal službeno poročilo, kako je prišlo do dogodkov. To ni bilo vseh desnic soc. demokratov, ker iz poročila je jasno, da je bilo delavstvo zapeljano k nasilnostim po komunistih in se je obnašalo bestialno, moreč in celo trupla onečaščujoč. Spori v »petki« so poravnani, tako da ima zopet redne seje v svrhu doseganja potrebnih kompromisov med češkimi strankami.

Notranji minister Švehla se je vrnil iz Varšave, kjer se je pogajal glede skupnih interesov čeških in poljskih zemljelancev in dosegel v tej stvari uspehe, zbog katerih odpušče v kratkem v Beograd, da bi dobil stike tudi z jugoslovenskimi zemljelanci.

Prihajajo prva poročila o ljudskem štetju. Iz teh že se razvidijo znatne izpremembe v narodnostnem in verskem pogledu, in sicer na velike odstotke. Jasno je že, da bo na takozvanem mešanem ozemlju število Čehov dokaj narastlo. Slično bo tudi z Vitorazskimi, ki ima po letošnjem štetju češko lice in kjer se kaže v mnogih občinah le še neznatna nemška manjšina. V avstrijskih časih je bilo tam ravno narobe, kar pričuje, kako krivično se je tam šlo prebivalstvo. Kar se tiče ver, je povsod manj rimskih katolikov, zato pa so narastli prebivalci brez konfesije. Mnogo bivših rimskih katolikov je prestopilo k čehoslovenski cerkvi ali k čehobratski. O nasilnostih Nemcev pri ljudskem štetju smo že poročali. Govorilo se bo o njih v parlamentu in senatu, kajti tam podajo svoje pritožbe češki in nemški poslanci.

Eden najpriljubljenejših čeških literatov Fr. Herites je slavil 27. pr. m. svojo 70 letnico. Zasluže

si je pridobil ne le kot pisatelj, ampak tudi kot organizator pisateljskih krogov.

Nova važna institucija je bila 26. pr. m. izročena praškemu dijaštvu brez razlike narodnosti. To je »Student.ký domov«, postavljen med vseučilišnimi poslopji na Albertovem s stroški ameriške YMCA in YWCA, ki sta darovali za stavbo 4.000.000 Kč. Lepa in prostorna enonadstropna zgradba ima jedilnico in kuhinjo, ki more oskrbeti na dan 5000 naročnikov, dalje klubovne prostore, knjižnico, študijske prostore, društvene, dvorano za zborovanja, zdravniško ambulanco, za dekleta prostore s šivalnimi stroji, pralnico, kopalnico itd. Dijaki plačajo za obed 3.50 Kč. Pri slovesni otvoritvi je govorila za jugoslovensko dijaštvo gospodična Ljubica Štrboja.

»Jugoslovensko Kolo« v Měštanskí Besedi pridno deluje. 25. pr. m. je priredilo zabavni večer, ki je privabil veliko število praških Jugoslovenov in čeških njihovih prijateljev v veliko dvorano Měštanske Besede. Predsednik »Kola« prof. dr. Murko je toplo pozdravil navzoče in razložil svrhu »Kola« kot novega jugoslovenskega središča, ki hoče zlasti akademični mladini omogočiti pristop v češko družbo in jo spraviti ž njo v stik. Podpredsednik Besede dr. Fuhrich je med drugim poudarjal potrebo delovanja za združitev vseh Slovanov. Prvi korak k temu mora biti čut med nami vsemi, da kdor je Čeh, je Jugosloven in kdor je Jugosloven je Čeh. Navdušeno ploskanje je potrdilo soglasje z govornikovim izjavljanjem.

V Rubeševem umetniškem salonu je razstavil svoja dela jugoslovenski kipar Peter Pallavicini. Del je 24. Vsa vzbujajo pozornost v umetniških krogih kakor tudi med širnim občinstvom.

J. K. S.

Seja ustavnega odseka.

—d Beograd, 7. marca. 27. sejo ustavnega odseka je otvoril predsednik dr. Momčilo Ninčić ob 9.30. Pred prehodom na dnevni red se je prečital dopis dr. Tomislava Tomljenovića, v katerem odlaga mesto podpredsednika ustavnega odseka, ker je imenovan za bana, in se obenem zahvaljuje za zaupanje, katero mu je odsek izkazal. Predsednik dr. Ninčić pravi, da se bo koncem seje določilo, kdaj se bodo vršile volitve za novega podpredsednika. Člen 74. je bil sprejet in se glasi: »Vsako leto odobri narodno predstavništvo državni budget, ki velja vedno samo za eno leto. Budget se mora predložiti narodnemu predstavništvu najdalje mesec dni po sestanku. Obenem s proračunom se narodnemu predstavništvu predloži v pregled in odobrenje tudi sklopni budget prejšnjega leta. Narodno predstavništvo predloženih partij ne more niti zvišati, niti znižati in tudi ne izpustiti. Budget se odobri tako, da se razpravlja o vsaki partiji posebej. Izvedba budžeta se določi z zakonom.« Člen 75. govori o dvanaajstih in je bil sprejet v tej obliki: »Dokler predloženi budget še ni odobren, more narodno predstavništvo odobriti dvanaajstino za enega ali več mesecev. Če odobreni budget ne vsebuje določb za čas od razpusta do sklicanja narodnega predstavništva, velja za ta čas že odobrene budžetne dvanaajstine.« Člen 76. govori o posojilih

in je bil soglasno sprejet. Glasi se: »Državni davki in sploh vse državne denarne terjatve se določajo samo po zakonu. O državnih posojilih sklepa narodno predstavništvo. Vlada mora narodnemu predstavništvu predložiti točno poročilo, ki ga je odobrila tudi glavna kontrola, ali so bile pogodbe o posojilih sklenjene in izvršene v zmislu zakona. Posojila iz državnega imetja se morajo nazivati samo v kolikor to dovoljuje zakon.« Člen 77. ki govori o gospodarstvu samoupravnih enot se na predlog dr. Šimraka (Jugoslovenski klub) odloži, in se bo o njem razpravljalo obenem z določbami, ki govore o državnih oblastih. Člen 78. govori o davkih, davčni moči in progresivnosti. Fehim Kurbegović zahteva, da se v člen vstavi tudi to, da morajo biti davčne obveze za vsa kraljevino iste. Demokrat Pavle Čubrovic predlaga, naj se tukaj zagotovijo eksistenčni minimum. Dr. Vošnjak (zemljinoradniški klub) zahteva, naj se v ustavi ne govori o eksistenčnem minimumu. Nadalje zahteva, naj se to vprašanje reši z zakonom, ker to v Sloveniji že obstoja. Dr. Kosta Komandni izjavi, da sprejme predlog poslanca Sušnika in predlaga dodatek, da so vse državne terjatve v vsej kraljevini enake. Člen 78. se sprejme z večino glasov v tej-le redakciji: »Davčna dolžnost je splošna. Davek se plačuje po davčni moči tudi progresivno. Kralj in prestolonaslednik plačata državni davek za svoje privatno premoženje. Nobena pomoč, niti stalna niti začasna in nobena nagrada se ne more nakazati iz državne blaginje, če to ni z zakonom predvideno. Vse državne terjatve so za vse dele države enake.« Preide se na člen 79. ki govori o imetju, o monopoli, o rudah in o industriji. Člen je bil sprejet z večino glasov z dopolnilom, ki določa, da so zdravilne vode, zdravilni viri in prirodne moči last države. Člen 79. se glasi: »Državno imetje upravlja finančni minister, v kolikor tega zakon drugače ne določa. O načinu prodaje državne lastnine določa poseben zakon. Državi pripada tudi pravica na monopole. Ruda, zdravilne vode, viri in prirodne moči so last države. Glede rudarske industrije bo natančneje odločil poseben zakon.« (Nadaljevanje sledi.)

—d Beograd, 7. marca. Nato se je prečital člen 80., ki govori o glavni kontroli in po daljši debati se je sprejel v tej-le obliki: Za pregledovanje državnih računov in nadzorovanje nad izvrševanjem državnih in pokrajinskih proračunov obstoja glavna kontrola kot vrhovno računsko sodišče. Z zakonom se bo določilo, v katerem slučaju bo na mestu proti odločam glavne kontrole pritožba pri kasacijskem sodišču. Glavna kontrola pregleduje, popravlja in likvidira račune splošne administracije in vseh preglednikov računov. Z ozirom

na državno blagajno mora gledati na to, da se ne prekorači noben izdatek, ki je predviden v proračunu, in da se ne prenese nobena vsota iz ene proračunske partije v drugo. Državna kontrola zaključuje račune vseh državnih uprav ter je dolžna, da zbere vsa potrebna dokazila in pooblastila. Zaključeni državni računi se morajo predložiti narodnemu predstavništvu v rešitvi s pripombami glavne kontrole najdalje tekom 1 leta, računajoč od končnega računskega leta. Govore razni poslanci. Minister za vojno in mornarico general Jovanović je nato odgovarjal na opazke teh govornikov. Vprašanje glede službenega roka je eno najpremejših za vojsko in ves narod. Sodbi, da se izobrazba vojakov ne more doseči v 6 mesecih. Zahteva, naj se odstavek o sodiških rešitvah kasneje. Predsednik dr. Ninčić stavi nato na glasovanje prvi odstavek, ki se glasi: »Vojaška služba je obvezna in splošna po določilih zakona. Seta a in obseg vojske in mornarice se predpisuje z zakonom. Formiranje enic in zakonito predpisanim obsegu se določa s kraljevo naredbo na predlog finančnega ministra in ministra za vojno in mornarico. Koliko vojske naj se ima pod zastavo, se določa vsako leto na podlagi rednega proračuna.« Ta prvi odstavek čl. 91. je bil sprejet z večino glasov. — Odslek je prešel nato v razpravo o čl. 82., ki se glasi: »Prestopke, ki jih izvrši državljan v družbi za vojaški, sodni civilni, sodišče.« Ta člen je bil sprejet soglasno. Čl. 83. se glasi: »Nihče ne more dobiti javne službe, ako ni oddeljal svojega roka v vojski po določilih vojnega zakona.« Predsednik dr. Ninčić je nato prosil, naj se predlaga razprava in nadaljeval naslednji dan dopolnje. Prosti posl. Vuličić in Marković, naj v sporazumu z vojnimi ministrom reditelska zadnja člen. Seta se je zaključila ob 12.45 in se bo vrkla prihodnja jutri ob 9. dopolnje z dnevnim redom: Volitev podpredsednika ustavnega odseka in nadaljevanje debate o ustavi.

USTAVNI ODBOR KONČUJE SVOJE DELO.

—d Beograd, 8. marca. Na današnji 28. seji ustavnega odseka je bil najprej namesto odstopivšega dr. Tomljenovića izvoljen za podpredsednika ustavnega odseka posl. Juraj Demotrović (demokrat). Nato so bili sprejeti členi 82. do 85. Čl. 83. se glasi: »Nihče po končanem 20. letu ne more dobiti državne službe, ako ni po določilih vojnega zakona oddeljal roka v vojaški službi ali pa bil oproščan. Pri čl. 84. je bila večja debata, pri glasovanju pa je bil sprejet na podlagi vladnega načrta. S tem je bila dovršena razprava vsega ustavnega načrta razen 7. oddelka, ki govori o razdelitvi pokrajin. Prihodnja seja bo 10. t. m.

Prelom med antanto in Nemčijo.

PREKINJENE DIPLOMATIČNE ZVEZE.

—d Berlin, 6. marca. Veleposlanika v Parizu in Londonu ter poslanik v Bruslju so bili odpoklicani v Berlin.

Zasedba Porenja.

—d Mainz, 8. marca. Francoske in belgijske čete so zavzele Duisburg. Porenjsko brodogrje je zavzelo Ruhrort.

—d Elberfeld, 8. marca. Iz Düsseldorfa javljajo, da so danes zasedle mesto angleške in francoske čete, Cetam poveljujejo Francozi. Zastopani so tudi Belgijci. Del čet je kretnil proti Duisburgu.

Belgijci okupirali Düsseldorf.

—d Berlin, 8. marca. »Berliner Zeitung a. M.« javlja iz Düsseldorfa: Düsseldorf so zasedle belgijske čete, ki so zavzele tudi vse blagovne in osebne kolodvore. Nad mestom krozi jo od 6. dalje sovražna letala.

Povratak dr. Simonsa.

—d Berlin, 8. marca. »Berliner Zeitung a. M.« javlja iz Londona: Državni minister dr. Simons je danes dopoldne s svojim spremstvom odpotoval iz Londona in dospe jutri ob 18. v Berlin. Politični krogi pričakujejo dr. Simonsovega prihoda zelo nestrno. Nadaljnji sklepi se izvršijo šele, ko poda dr. Simons natančno poročilo o londonskih pogajanjih.

Ali se prične nova vojna?

—d London, 8. marca. (Reuter) Z ozirom na ukinitje pogajanj v Londonu piše »Daily Chronicle«: Nikakega poviha ni, zakaj bi spor z Nemčijo mogli ogroziti angleško trgovino v Osrednji Evropi. Poljska, Češkoslovaška, Rumunija, Avstrija in Jugoslavija kakor tudi baltske države imajo skoro dvakrat toliko prebivalstva kakor Nemčija in potrebujejo veliko več našega blaga in naše trgovine kakor Nemčija.

—d London, 7. marca. V popoldanski seji londonske konference je izjavil Lloyd George, da predlogi, ki jih je stavil dr. Simons, niso sprejemljivi in da ne opravičujejo odložitve sankcij, da samo na videz odgovarjajo osnovam pariških sklepov, ker so stavljeni s pogoji, katere bi v prihodnjih petih letih Nemčija lahko ovrgla. Neki stavki v današnjem govoru dr. Simonsa kažejo, da Nemčija položaja sploh še ni razumela. Dr. Si-

mons je govoril o velikanskih žrtvah, ki jih zahteva provizorij. Ako bi Nemčija v tem letu izvedla pariške sklepe, bi plačala vsem zaveznikom 125 milijonov funtov šterlingov, torej četrtino vsote, ki jo bo morala plačati samo Angliji. Druga očitna točka je, da se dr. Simons brani prevzeti odgovornost za vojno. To je osnovni stavek mirovne pogodbe. Definitivna ureditev je neobhodno potrebna. Predlogi, ki jih je stavil dr. Simons, bi to ureditev samo zavlekli. Lloyd George je končno pripomnil, da so zavezniki na veliko žalost prišli do sklepa, da se morajo sankcije izvesti. — Seja se je nato za četrt ure prekinila, da se da nemški delegaciji prilika, zavzeti svoje stališče. Nato je dr. Simons izrazil svoje obžalovanje, da se je tudi danes napadno razumel namen novih nemških predlogov. Seja je bila s tem končana.

Protest Nemčije.

— d Berlin, 8. marca. V početku današnje seje državnega zbora poda

državni kancelar Izjavo o ukinjenju londonske konference, pri čemer bo slovesno protestiral proti izvedbi neupravičenih in nezakonitih sankcij, ki jih je sklenila ententa.

— d Berlin, 8. marca. Dopolne ob 11. se je sestala vlada z voditelji strank k razgovoru o izjavi državnega kancelarja in o političnem položaju.

— d Berlin, 8. marca. V današnji seji državnega zbora je podal državni kancelar Fehrenbach, predno so prešli na dnevni red, izjavo, v kateri je izjavil: Nikake pravne podlage ni za vojaške odredbe, katere so sedaj izdale zavezniške vlade. Dalje se je državni kancelar priključil protestu, ki ga je podal minister za zunanje posle dr. Simons v Londonu v imenu vlade in nemškega naroda. Dejal je, da mora nemški narod sedaj dokazati, kako velika je njegova odporna sila, njegovo potrpljenje njegova zvestoba in vztrajnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

PRED KONCEM BOLJEŠEVIŠKEGA GOSPODSTVA?

— d Pariz, 8. marca. Kakor poročajo listi iz Revala, so protiboljševiška krkela iz Kronstadta osvojila Krasnaja Gorka. Pridružila se jim je posadka provizorne vlade v Kronstadtu. Polki rdeče armade okoli Pskova so se baje uprli.

— d Stockholm, 8. marca. Nordisk Presscentral javlja iz Helsingfors: Kakor poroča »Finska Notis Pyran« iz Wyborga, so kronstadtski ustaši začeli včeraj ob 16. bombardirati Petrograd. Z obstreljevanjem je pričela težka topnica.

— d Moskva, 8. marca. (Brezžično) Sovjetska vlada zavrača inozemske vesti o pobegu vlade iz glavnega mesta. »Pravda« izjavi v nekem članku, da hočejo služiti pretirana poročila o dogodkih v Kronstadtu v to, da bi prepričali vzpostavitev trgovskih odnosov med Ameriko in Rusijo in da bi obtežkočili stališče turskemu odposlanstvu v Londonu.

— d Moskva, 8. marca. (Brezžično) »Pravda« javlja iz Petrograda, da je bil dovoljen upornim mornarjem v Kronstadtu nadaljnji dan, da se podvržejo.

— d Stockholm, 8. marca. K bojem pri Petrogradu se še javlja: Iz Petrograda ne odgovarjajo na topniško obstreljevanje iz Kronstadta. Boja pa se udeležuje Krasnaja, Gorka. Radi megle ni mogoče določiti, na katero stran strelja trdnjava.

— d Reval, 8. marca. Po došlih poročilih sovjetske vlade so poskušali menjševiki in socialni revolucionarji zaneti upor v Sibiriji. Izredni komite v Tjumu je zagrozil upornikom s smrtjo in upa, napraviti s tem konec prevratu.

AMERIKA KOT MOTRILKA.

— d London, 8. marca. (Reuter) »United Telegraph« javlja iz New Yorka: Pravkar se razglaja poročila, da je kriza v obnovitvenem vprašanju izjavila poizkus, vzpostaviti mirovno stanje z Nemčijo. Harding meni, da bi sprejetje Knoxove resolucije v tem trenutku, ko zavezniški proti Nemčiji mobilizirajo, da prisilijo Nemčijo, da sprejme reparacijske zahteve, moralo pomeniti napad proti zaveznikom. Zato je senatorjem povedal, naj najprej rešijo pogodbe, ki se tičejo srednje- in južnih ameriških držav in da se Knoxova resolucija počaka, ker bi mogla Nemčijo po vzpostavitvi normalnih razmer apelirati pri Zedinjenih državah.

ZAHTEVE NEVTRALNIH DRŽAV.

— d Washington, 8. marca. (Brezžično) Nevtralne države zahtevajo od Nemčije 175 milijonov mark kot odškodnino za ladje, ki so bile v vojni potopljene.

PLEBISCIT V GORNJI ŠLEZIJ.

— d Varšava, 8. marca. (Brezžično) Da se zagotovi mir med glasovanjem v Gornji Šleziji, je glasovalna komisija odredila od 19. marca dalje omejitve glede zborovanj in propagande ter točenja alkohola.

IZ AVSTRIJSKEGA NARODNEGA SVETA.

— d Dunaj, 7. marca. Zvezni kancelar dr. Mayr je nadaljeval naglašal, da se prijateljski, zlasti na gospodarski program nanašajoči se odnosi z inozemstvom izboljšujejo čimdalje bolj. Glede pariškega predloga je izjavil, da se mora preprečiti morda nameravana popolna izročitev avstrijskega narodnega gospodarstva zasebnemu kapitalu. (Odobranje.) Glede priklonitve Zapadne Madžarske je naznanil, da je dopela nova nota vrhovnega sveta, ki vpoštevata stališče, katero je on vedno zastopal. (Odobranje.) Pri-

hodnje dni bo sprejel zastopnike Zapadne Madžarske v madžarskem parlamentu in vzel njih argumente na znanje. Govornik obžaluje od Madžarske izdane zaporne odredbe proti prebivalstvu Nemške Zapadne Madžarske in Avstrije in omenja svoj razgovor s čehoslovanskim ministrom za zunanje posle dr. Benešem. Naposled se bavi s vprašanji notranje politike.

PROTI INDUSTRIJSKI KRIZI.

— d Dunaj, 8. marca. Mednarodna zveza strokovnih organizacij v Amsterdamu je poslala pridruženim organizacijam dopis, v katerem zavzema svoje stališče napram industrijski krizi, ki se pojavlja v vseh državah in proti omejitvi produkcije. Izjavlja, da mora pomagati samo mednarodna akcija. Za brezposelnost bi ne bilo nobenega povoda več, ako bi države problem, ki so ga ustvarile razlike v valuti, rešile v zmislu zahtev, ki so jih formulirali delavci in ki bi obubožanim narodom omogočile nabave potrebščin. Zveza prosi pridružene organizacije, naj zahtevajo mednarodno razdelitev surovin in naj še ojačijo propagando za socializacijo produktivnih sredstev. Končno pozivlje organizirani proletarijat, naj odgovori z energično propagando na manevre, s katerim se namerava prisiliti znižanje mezd s tem, da grozijo zapreti tovarne.

AVSTRIJCI POVABLJENI V LONDON.

— d Dunaj, 8. marca. Po povabilu angleške vlade, se podaja k londonski konferenci zvezni kancelar dr. Mayr, zvezni minister za prehrano dr. Grünberger in finančni minister dr. Grimm. Spremljala jih bo sta predsedstveni načelnik in uradu zunanjih poslov dr. Dussek in legacijski svetnik Egger.

ANGLIJA IN POLOŽAJ V AVSTRIJI.

— d London, 7. marca. (Reuter) V poslanski zbornici je izjavil lord Crewfort kot zastopnik zunanega urada, da upa, da bo zakonski načrt glede ratifikacije angleške mirovne pogodbe v kratkem predložen. Upa, da se mirovna pogodba uveljavi v nekaj tednih. Lord Parmoor je naglašal potrebo, da se položaj Avstrije izboljša in je zagovarjal načrt dovoljevanja mednarodnih kreditov tekom petih let, ki bi Avstriji omogočili, da si potem sama pomaga dalje. Crewfort je podal nato pregled o predlogih, ki jih je vrhovni svet provizorično sprejel. Kolikor je do sedaj znano, ni angleški kapital pripravljen, podpirati načrta mednarodne kreditne akcije. V sedanjih okoliščinah se zakladni urad ne protivi le dovolitvi takih kreditov, temveč tudi formi kakršnekoli vladne garancije, ki jih predvideva Loucheurjev načrt. Zakladni urad tudi ni bil pripravljen, predlagati parlamentu nadaljnje kreditne akcije, ako bi se druge zavezniške vlade ne izjavile, da so pripravljene prevzeti del finančnih bremen nase.

KAROLYI ODPOTOVAL V AVSTRIJO.

— Rim, 8. marca. Poslanski zbornici so predložili poslanci Treves in tovariši vprašanje glede izgona madžarskega grofa Karolyija. Socialisti Turati in republikanec Mazzolani sta bila te dni pri Giolittiju, da bi se preklical izgon Karolyija. Giolitti je rekel, da je Karolyi že izgnan. Italijanski funkcionarji so ga spremlili do Trbiža. Odpotoval je v Beljak. Avstrijska oblast ga ščiti pred morebitnimi madžarskimi napadi. Nobena država ga ni hotela sprejeti. Svica je kar naravnost prepovedala, da bi se Karolyi beljal po njeni zemlji.

Politične vesti.

— Ostavka Stojana Protića. Na seji radikalnega kluba dne 7. t. m. je bila sprejeta ostavka Stojana Protića kot predsednika kluba ter je bil v tem zmislu izdan poseben komuniké.

— Zaključki Radičeve stranke. Se tekom tega tedna bo izšel tiskan načrt ustave Radičeve stranke. Posebno odposlanstvo ga bo oddalo predsedniku konstituant, obenem pa tudi vrnilo poset srbskim republikancem. Na seji zasopnikov Radičeve stranke se je sklenilo, »da HRSS iz razloga, da je še vedno v zaporu član konstituant Nikola Srdović in ker je za bana imenovan član neznatne manjšine na Hrvatskem, nikakor ne more sreneniti svoje dosedanje taktike in priporoča vsem svojim organizacijam, da ostanejo na polju čiste politične borbe, na katerem bodo končno odločale gumijsve kroglice.«

— Razkol v zemljoradniškem klubu? V zemljoradniškem klubu se jasno opaža težnja po novi orientaciji. Slovenci in bosenski poslanci so nezadovoljni s sedanjim položajem. V zemljoradniških krogih se trdi, da so edini nasprotniki vlade Avramović, Joca Jovanović in Moskovljević. Vselej stališča poslancev SKS more priti do izstopa iz stranke.

— Interparlamentarna konferenca. Dne 9. t. m. dopoldne bo imela interparlamentarna konferenca članov ustavnega odbora svojo sejo v svrhu definitivne stilizacije spornih členov ustave.

— Pred novimi zapletaji v Albaniji. V Albaniji se pripravljajo novi napadi na našo državo. V bližini Korče se nahaja nekoliko bolgarskih čet, ki so v zvezi z Albanci ter pogosto prehajajo našo in grško mejo.

— Trgovska pogajanja z Italijo. Delegat italijanske vlade Scarpia je odpotoval v Rim, da poroča vladi o polvilnih rezultatih svojih razgovorov z našimi finančnimi, trgovskimi in industrijskimi zastopniki glede sklepanja trgovinske pogodbe z Italijo, o čemer se bodo pričela pogajanja še v tekočem mesecu.

— Nov jugoslovanski list v Parizu. Beograd, 7. marca. S 1. aprilom prične izhajati v Parizu časopis »Francoska Jugoslavija«, ki bo imel nalog, da propagira zblizanje obeh držav.

— Dr. Korošecv shod v Vinkovcih. Zagrebška »Narodna Politika« poroča iz Vinkovcev: V nedeljo sta imela dr. Korošec in dr. Šimrak tu javni shod, na katerega so došli pristaši ljudske stranke iz cele okolice. Dr. Korošec je obrazložil sedanjí politični položaj, obsodil nasilni režim, ki vlada v državi. Naglasil je: ako vlada tudi prodre s svojim centralizmom v konstituant, s tem še ne bo rešeno ustavno vprašanje, marveč bo še nadalje ostalo središče politične borbe. Nato se je jezil na Radičevce in njihovo politiko, ki je mnogo kriva sedanjemu nasilju centralistov. Nato je ostro napadel one, ki govore, da hočejo Slovenci izbrabiti Hrvate. Naglasil je, da baš Pašićeva politika stremi za tem, da razdvoji Slovence in Hrvate na ta način, da obeta Slovincem edinstvenost Slovenije, samo da bi mogla Hrvatsko tem lažje parcelirati. Slovenci bodo ostali tudi nadalje dosledni svoji borbi v zvezi s Hrvati za decentralistično ureditev naše države. Na koncu je protestiral dr. Korošec proti preganjanju katoliške cerkve (?). Dr. Šimrak je v svojem govoru objasnjal borbo jugoslovanskega kluba v ustavnem odboru in njegovo delo za ekonomsko osvoboditev kmetov. — Na popoldanski ožji konferenci se je razpravljalo o važnih političnih vprašanjih. Skofu Akšamoviću se je odposlala sledeča brzojavka: »Kmeti, obrtniki in delavci Vinkovcev in okolice, zbrani na javni ljudski skupščini, izjavljajo vam svojo udanost in obsojajo nedostojne napade na vašo osebo. Sovražniki naš izvejo, da smo za katoliški episkopat in da si ne damo gaziti svojih verskih načel.« — Dr. Korošec se torej tudi po Hrvatskem luti na centraliste, med njimi tudi radikalce, s katerimi je imel še nedavno, ko je sedel v vladi, najožje stike. Kar se pa

tiče škofa Akšamovića je pa dovelj znano, da napadi na njegovo osebo niso bili brez podlage, marveč jih je s svojim nedostojnim postopanjem sam izzval.

— Mednarodni kmetijski kongres v Sofiji. Bolgarski listi poročajo, da namerava ministrski predsednik Stamboliski sklicati mednarodni kmetijski kongres, ki bo imel za cilj organizirati kmete proti boljševizmu na Balkanu in v Srednji Evropi. Tega kongresa se baje udeležile kmetijske stranke iz Poljske, Čehoslovaške, Romunije, Jugoslavije, Grške in Francije. Kongres se bo vršil v Sofiji.

— Pretep v sofijskem občinskem svetu. Mestni občinski svet v Sofiji je imel dne 4. t. m. sejo, na kateri je razpravljalo o nakupu električne železnice in elektrarne. V to svrhu je potreben kredit 234 milijonov levov. Stvar se predloži mednarodni komisiji v končno rešitev. V debati je prišlo med socialistom Nikolovim in komunistom Todorovim do ostrega prepira, ki se je končno razvil pretep. Nikolov ga je udaril s pestjo, na kar je komunist zagrabil stol in ga zalutal proti Nikolovu. V zbornico je prihitelo občinstvo, ki je preprečilo nadaljnji pretep.

— Nadelokosežnešo toleranco za Nemes pod Italijo je obljubil Giolitti, izjavljajo, da je to najprimernejša politika, iz katere vzrastejo med južnotirolskimi nemškimi prebivalstvom zvesti italijanski državljani. Tako se je izrazil Giolitti napram senatorju Zimplu, ki je bil prišel od njega v zadevi italijanskega volilnega okrožja v južni Tirolski. Tirolski Italijani so ogorčeni. Vlada je dovolila nemški tirolski ljudski stranki javno zborovanje v Neumarktu in nemški zvezi južnega Tirola v Bolcanu. Oba shoda sta se bavila z volitvami. Tako postopa italijanska vlada z Nemei na Tirolskem. Kako pa v Primorju? Tu izvršuje vrhovno oblast fašizem in Jugosloven je brezpraven. Italija se boji nemškega naroda. Kadar jej bomo znali mi Jugoslovenci in odrešeni domovini vcepiti strah pred nami, potem to začela drugače postopati z našimi brati v neodrešeni domovini, poprej pa ne. V to smer treba krepkega dela. Nikar se ne lovimo več za pravico, svobodo itd., ker to je samo lepotičje, za katerim se skriva trnje.

— Iz Zpadne Madžarske. Madžarski vladni poverjenik za Zpadno Madžarsko grof Sigraj je v neklih novinah pojasnil, da Madžarska nikdar ne bo odstopila brez vojne Zpadne Madžarske Avstriji, čeprav to določa sentenzerski ugovor. Dunajska vlada se je vsled tega pisanja madžarskega vladnega poverjenika obrnila na madžarsko vlado z vprašanjem, ali so službeni krogi istega mnenja kakor vladni poverjenik ali ne.

— Strašne številke. V »Corriere della Sera« se bavi bivši minister Luzzatti zorec z vojnimi posledicami. Najprvo navaja stroške glavnih vojn, tako so stale Napoleonove vojne 7 milijard 250 milijonov dolarjev, severoameriška vojna 1861/65 je stala 8 milijard, svetovna vojna 1914/19 na 190 milijard dolarjev. (Podatki so službeni Zedinjenih držav.) Vojnih dolgov je bilo lani 275 milijard dolarjev. Kje pa so še novi davki, okoli 60 milijard, vrednost porušenega imetja, okoli 50 milijard, in posledice vseh vojnih sredstev za uničevanje ljudstva. Luzzatti nasvetuje mir in konec političnim mrznicam — sredi fašistovsko - komunističnega divjanja!

— Harding in renške pokrajine. Newyorški list »Word« poroča o novem ameriškem predsedniku, da bo protestiral proti temu, da bi francoske in angleške čete zasedle nove renške pokrajine v slučaju neuspeha londonske konference.

— Boljševiške žrtve v Ukrajini. Boljševiški listi iz Kijeva prinašajo dan na dan dolge popise na smrt obsojenih in ustreljenih. V enem zadnjih tehkih popisov se nahajajo imena preko 200 ustreljenih ukrajinških učiteljev in učiteljic, ki so podpirali baje protiboljševiško gibanje.

Iz naše kraljevine.

— Nov član srbske akademije znanosti. Srbska akademija znanosti in umetnosti je na svojem zboru v ponedeljek 7. t. m. izvolila za svojega člana kiparja Djordja Jovanovića. Novi akademik je bil rojen leta 1861. v Novem Sadu. Posebej je dunajski akademijo upodabljalih umetnosti ter kasneje študiral tudi v Monakovem in v Parizu. Po povratku v Beograd je osnoval umetniško obrtno šolo v Beogradu. Bil je med ustanovitelji jugoslovanskega umetniškega društva »Lada« in med organizatorji jugoslovanskih umetniških razstav v Beogradu, Sofiji in Zagrebu. S svojimi deli se je udeležil mednarodnih razstav v Parizu, Rimu, Lyonu in Genzevi. Najboljša njegova dela so: »Guslar«, »Črnogorec na straži«, kateri kip je kupila mestna občina v Parizu za svoj muzej. »Kardajordje«, »Rezent Aleksander« (brnasti doprni kip za narodno skupščino) itd.

— Razporedba častnikov. V vojnem ministrstvu se izdeluje večja razporedba častnikov, ki so dosedaj služili v Črni gori in južni Srbiji. Ti častniki bodo izmenjani z onimi, ki služijo v drugih pokrajinah.

— Madžarski novinarji in jugoslovanski novinarjsko združenje. Iz Subotice poročajo: Tu se je osnoval klub

di proti onim tvrdkam, ki les od takih škodljivcev kupujejo in na ta način uničujejo narodno premoženje.

— Privatno letalsko podjetje v Jugoslaviji. V prihodnjih dneh se osnuje v Zagrebu prvo privatno letalsko podjetje. Takoj po ustanovitvi te družbe se bo stavilo v promet več letal. Sprva bodo ta letala opravljala samo službo prenašanja pošte in potnikov med Zagrebom in Beogradom. Če bo podjetje prosperovalo, za kar je mnogo upanja, se bo nabavilo večje število letal in se bo služba razširila. Polet iz Zagreba v Beograd bo trajal pri lepem vremenu komaj dve uri. Pri tem podjetju, ki ima svoj sedež v Zagrebu, so z večjimi svojimi angažirani povečini domači podjetniki. Službo bodo opravljali samo izkušeni domačini in tuji piloti.

Neodrešena domovina.

— Iz Dalmacije. Oktobra lani se je bil zadrski župan dr. Zilotti obrnil na admiralja Milla za povišanje občinskih doklad, da se morejo kriti občinski rezijski stroški. Prošnja je bila odbita, zraven pa je dobil Zilotti še pismo prvega vladnega uradnika, ki mu je v obraz povedal, da občina redi celo vrsto malovrednih lenuhov in da propade, ako pojde tako dalje, zato je dolžnost vlade, da to prepreči. Tako so gospodovali Italijani v Zadru zadnji dve leti in tako hočejo nadaljevati. Kakor se vidi, si je Italija z Zadrom nakopala gnezdlo zapravljivcev, ki jo bo drago stalo. — »Nova Doba« piše k evakuaciji: Italija mora razumeti našo bol za 800.000 zaslužnih Jugoslovenov in našo zahtevo, da se Jugoslovenom v Italiji omogoči svoboden in nemoten razvoj v nacionalnem, kulturnem in ekonomskem pogledu. Kadar Italija to izpolni, bo imela v Jugoslaviji dobrega sosedo. Naj se skoro izvrši evakuacija. Za Logatec pride na vrsto Šibenik, za slavljem na Raketu se dvignejo slavoloki v Kulu. Želimo, da skoro objavemo naš trpinčen narod. Italijani bodo tudi tu priče neposipnega navdušenja, ko se objameta dva ločena sina iste jugoslovanske majke.

— Iz Istre. Po vsej Istri so nabiti volilni oklici, pozivajoči Italijane na skupen nastop na volišču, kajti glavna naloga istrskih Italijanov pri volitvah je ta, da se pokaže moč Italijanstva in da bodo volitve ugodne plebscitu za Italijo. Sredstva v dosedega tega cilja so dovoljena vsa. Tako proglašajo fašisti. — V Kopru je bila pretekli mesec v mestnem gledališču predstava z alegorično sliko. Italijanski polkovnik nastopi na odru, zraven njega gospod v fraku in cilindru pa neki kruljev raztrganec. Tisti v fraku je bil Nemeec, raztrganec pa Čič. Polkovnik naznanil, da imenom Italije zaseda te kraje, Nemeec ošabno odide, Čič pa hoče ostati in polkovnik mu to dovoli, češ, boš nam pa ovce pasel. No, Čič je ostal in najbrže preživi Ital. polkovnik!

— Protí uradnikom, ki hočejo nazaj v službovanje v sedanji Juljski Benečiji, se obrača ostro »L'Era Nuova«, kričoč, da nihče izmed njih ne sme več na svoje mesto, češ, to so ljudje, ki so živeli zadnji čas v Jugoslaviji ali Nemški Avstriji pa so polni sovraštva do Italije. Drugega argumenta proti Jugoslovenu tako ne pozna ta list. Sovraštvo, to mu je vse, ker sam ne zna drugega nego sovražit. Ako si kdo želi domov v svojo službo, je pač dolžnost vlade, da njegovo prošnjo upošteva in jo tudi ugodno reši, kajti jugoslovenstvo vendar ne more biti ovira za službovanje pod italijansko oblastjo. Pri-morci si žele domov. Svoj čas jih je še vabil »Piccolo«, naj se vrnejo, da se ne zgodi nobenemu nič, marveč da oni, ki so ostali, morejo nemoteno vršiti svoje službe in tako bo tudi z onimi, ki so se zunaj meje. Vlada naj jih sprejme in jim zagotovi varnost, pa bo imela v njih dobre uradnike, kakršnih potrebuje v novih provincah ob Jadranu. Predvsem seveda mora odpraviti fašizem, kajti pod napet revolver in gorečo bombo ne pojde nihče.

— Umora je bilo obtoženih 5 italijanskih vojakov, ki so bili lani v oktobru obkolili gostilno v Bitezju, kjer se je vršil ples, ukazali, da mora ples nehati in ko so ljudje prestrašeni bežali, je bil ustreljen domačin Benedičič. Obsojeni so bili Eugenio Ullano in Gaetano Carcione vsak na tri leta ječe, Fuzio, Adami in Tiscione pa vsak pogojno na dve leti zapora. Da se je izrekla obsodba pri razpravi pred vojaško sodnijo v Gorici, za to je moralo biti že dosti vzrokov. Slovenski domačin je bil zopet žrtev divjanja italijanskega vojaštva po slovenski vasi. Vojaki so nekaj govorili o potrebnih obrambi v Bitezju proti domačinom, ali to je bilo tako puhlo, da sodnija tega ni mogla verjeti, ker je znano, kako vedno so škalski italijanski vojaki sporov z domačini in kako so potem lagali napram sodnim organom.

Uradnik, ki je zaposlen samo dopoldan, išče za popoldanske ure dela v kakšni pisarni. Ponudbe pod "Popoldan 1726" na upravo Slov. Naroda. 1726

Naprodaj je nekaj lepega pohištva in šminice. Cena nizka. Kje, pove npr. Sl. Nar. 1621

Zmožen stavbenik išče mesto v Jugoslaviji. Pismene ponudbe pod šifro: "Stavbenik 1612" na upravo Slov. Nar. 1612

Proda se takoj hiša in vraven se držeča stavbna parcela v Ljubljani na križišču Bleiweisove, Tržaške in Rmske ceste. Kje, pove npr. Slov. Naroda. 1692

Slike kralja Petra v velikosti 47x65 cm priporoča Narodna knjigarna v Ljubljani. Cena K 24.-

Meblovano sobo za takoj iščeta poročena brez otrok. Ponudbe na hotel Triglav soba 6, Ljubljana. 1721

Išče se magister farmacije za Slovensko. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 1175

Radi preselitve nov prvovrsten klavir na prodaj pri gospodini Gramer, Možbold pri Kočevju. 1731

Dobro obranjen kratki klavir se takoj prodaja. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 1656

Kupijo se stara, tudi pokopana, otroški vozički, šivalni pisalniki in drugi stroji. F. Bakal, Ljubljana, Stari trg št. 23.

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 420 pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

Dobro izurjena šivilja z večletno prakso išče dela na domu. Ponudbe pod "Izurjena 1739" na upravo Slov. Naroda. 1739

Ouda se 2 leti star otrok zanesljivo proti dobri plači. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1738

Perfektno strojenjsko in stenografinjo sprejme odvetniška pisarna dr. J. Macina in dr. Sajovic v Ljubljani, Kolodvorska ul. 8. Zastopnice izključene. 1741

Proda se hiša z dvoriščem, davika prosta. Ilirski ul. 28. I. nad. etno. Na škofjevo pri Sv. Petra cerkvi. 1742

Mesečno sobo, veliko, lepo, s sušarico kopalnice, išče za takoj ali pozneje proti dobremu plačilu mlad podetnik - Ljubljana. Strogo separiran vhod pogoj. Ponudbe pod "Dom 1743" na upravo Slov. Naroda. 1743

Več lepih senčnatih kostanjev in kole za ograjo ima na prodaj Franjo Replič, sodarstvo, Ljubljana, Tinovo. 1744

Krojaškega pomočnika dobro izurjenega za malo in veliko delo, sprejme takoj Jaka Šmeraj, Gradisce 5/L. 1744

Klavir dobro ohranjen, se izdi pomankanja pisarstva prav ugodno prodaja. Ogleda se lahko vsak dan od 2.-3. ure popoldne. Tržaška cesta št. 48, I. nadst. 1759

Slamniki od 60 K naprej popravila kar najceneje pri Ivanu Štiller, Ljubljana, Kongresni trg 6. 1752

Klavir, dobro ohranjen, se tako na ogled pri hišnici v Mariboru. prodaja. Sljavarstva ul. 14. 1754

Proda se skrajni čisto nov otroški voziček z niklajstnim podstavkom (Brennabor). Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1748

Prodajam po nizki ceni: dva kasona, dva dir. brek in gig. Somštova ulica 19, na dvorišču. 1747

Dobro kuharico koja sve kućne poslove hoće obavljati uz dobru plaću i stalno godišnje namještanje tražim. Traži se samo vrlo ozbiljna, poštena, marljiva i čista osoba. U kući su 2 sobe i 2 osobe. Nastup od 16. ov. mj. Ponude na Zagreb, Zagreb, Nikolićeva ul. 12. 1758

Tražimo magacinera za tvornicu automobila robe u Sečevu te jednu prodavaonice i jednoj komandni za prodavaonice u Zagrebu. Reflektira se na najočenjenje i prima site. Očerti na K. Rabus i sin, tvornica sahog mesa i masti, Zagreb. 1725

Stavbenik s koncesijom se sprejme kot kompanjon v že obstoječo stavbno podjetje. Kapital nepotreben. Dopisi naj se pošljejo pod šifro "Stavbenik kompanija 1722" na upr. Slovenskega Naroda. 1722

Naprodaj sta shranjena v Novem mestu 2 enonadstropni hiši št. 65 na glavnem trgu poleg mestne hiše s trgovskimi lokali in št. 61, neposredno v sili s prvo, pa v drugi ulici. Obe pripravni za večjo trgovino ali obrt. Več se rže pri gospe Angeli Vojska, Novo mesto. 1613

Klavirji na obroke in na posodo pianini, harmoniji, violine in vse orodje za godbo. Strane na drobno in debelo Alfonz Breznik, bivši učitelj Glasb. Matice Kongresni trg št. 15. pri nunski cerkvi. 8575

Knjigovodja popolnoma izvehan bilančnik, se takoj sprejme. Ponudbe z referencami in zahtevno plačo na: J. Maharke, družba z o. z., Maribor. 1738

Proda se lepo posrevstvo tik R. Slatine, obatoje iz 38 orol. hoste, 15 orol. travnikov, 8 orol. njiv, velik sadni vrt, 2 hiši v eni dobro idoča gostilna, 3 gospod. poslopja, obokane kleti, kegljišče, domači mlin in vodovod, prostora za 50 glav goveje živine in 40 prešev. Hiše so oddaljene 30 korakov, vse tik okraj ceste v lepi ravnini, tako radi zahajajo tja polet. gostje zdraviliščarji. Zraven lahko dobi kupce vso živino, vozove in vse poljake orodje. Cena je 1 in pol miliona kron. Pojasnila daje Ivan Vidaj v R. Slatini. 1733

Josip I. Aničič
Tukaj Aničič roj. Ropan
vjenčan
mjesec voljane 1921.
Kastav, Istria Golje

Manjša hiša v Ljubljani ali v okolici se kupi. Ponudba pod "J. R. 1685" na upravo Slovenskega Naroda. 1685

Proda se pletilni stroj, čevljarski "Singer" cilindri in ploskovni šepni (Flachstepp) šivalni stroj. Polzve se v trgovini g. Franja Dečman, Ljubljana, Sv. Petra c. št. 12. 1673

Po ugodni ceni se prodaja večja množina vinskih hramnih in nekaj transportnih sodov kakor tudi nekaj malih od ca 25-60 l. Sodi so iz hrastovega lesa v najboljšem stanju. Jas Stadler, Ljubljana, Sodna ul. 11. 1629

Karbidne svetilke najljepši sistem, namizne in viseče ter za kolešarske priporočila

IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica 7.

Proda se posestvo v vasi blizu Konjic ob okrajni cesti hiša prilična, novo zidana, z vrtem, gospodarsko poslopje, vrt, njive in travnik, skupaj 4 orole. Ponudbe pod "Posestvo 130 000" poste restavate Leče v Poljčanu. 1787

Prodajam kočijo polkrito, z usnjato sticho, popolnoma nova prevleka, vse v najlepšem stanju, kot nova. Motorno kolo 4 HP s tremi prestavi in prostim tekoni, prvovrstni izdelek. Cene po dogovoru. O. Beranek, Zatična. 1 28

35čim službe! Knjigovodja prva moč, z dolgo prakso, perfektno v slovenski, nemški, srbohrvatski in laški korespondenci, stenograf in strojeplazec. Nastopim z arhivom ali prej. Ponudbe pod "April 1683" na upravnistvo Slovenskega Naroda. 1683

Impregnirane škatle (doze) iz papirne mase za oljate barve, masti in lake. Izdeluje karbonska tovarna J. Bonač sin, Ljubljana. Na zahtevo se dopolnjejo ceteri in vzorci.

Novesta Textil-Import Co. Schulhof i drug Zagreb, Gundulićeva ulica 1, II. kat. Agenturni i komisionalni posao. Generalno zastupstvo i tvorničko skladište

Stefan Schindler Schenlinde čarape, majice Nanschburg i Goldstein, Wien žensko rublje

Karl Flammer, Wien frotilj ručnika, nadalje pletene svilene ovratnike (kravate) rukavice, žepne rubce, lanenog platna.

Vabilo na XXXIX. redni občni zbor Kmetijske posejilnice na Vrhniki, r. z. z. o. p. ki bo v nedeljo, dne 20. marca t. l. ob 2. popoldne v zadržni pisarni na Vrhniki. DNEVNI RED: 1. Poročilo ravateljstva. 2. Poročilo nadzorstva o računskem sklepu. 3. Sklepanje o razdelitvi dobička. 4. Vnitev ravateljstva in nadzorstva. 5. Čitanje revizijskega poročila. 6. Sklepanja. K obliini udeležbi vabi nadzorstvo.

Stavbena potrebščine: Portlandcement, zidno in strešno opeko, cementne stene, cementno-azbestni škrlil (eternit), cementne cevi, drenazne cevi, apno, Watproof (cerizit), asfalt, izolirne plošče, lesni cement, pristno strešno lepenko št. 80, 100 in 120, strelčni lak, katran, karboline, gips i.t.d. dobavlja Ljubljanska komercialna družba Ljubljana, Bleiweisova cesta 18. Telefon št. 408.

Opozorilo. Podpisana izjavljam, da nisem plačnica za dolgove, ki jih dela na moje ime Jožica Prepelah. Marija Prepelah.

Nogavice z znamko "ključ" in brez nje ori Tvornici čarapa, Sarajevo. Samo na veliko! Cenik zastoj. Par nogavic znamke "ključ" traja kakor 4 pare drugih.

Mestni stavbenik Ivan Bricelj Ljubljana, Slomškova 19. Telef. 527. Prevzema zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

F. & E. Remžgar sobanikarstvo in pisarnarstvo Kolodvorska ul. 18. Ljubljana. Copova cesta 10. Spetjalna tverka za štedenje lesa, kakor tudi za najmodernejše oljevalne sobe.

1000 vagonov sladkorja kristalnega 99 %, belgijske provenience, oddaja za marec po ceni 24 kron SHS prsto vagon Postona.

2 najemniški hiši s stranskimi poslopji in vrtovi, v bližini kolodvora na Ljubljanskem cestu v Plaju se prodajata tudi posamično. — Poleg tega posrevstvo s vodno silo 30 HP, gostilno in stranskimi poslopji, pripravno za mlin ali žitno kovačnico na Dravinji pri Pletju ceno napredaj. Vprašanja na W. Scheibel, Breg pri Ptuj.

Smodnik, dinamit, dinamon, vžigalne vrvice, jeklo za svedre, orodje za kame, železne blagajne, nožice, poljedelske stroje in vso drugo železnino ima vedno v zalogi

Fran Stupica v Ljubljani, Gosposvetska (Marije Terezije) c. 1.

Izdelovalnica perila izdeluje opreme za neveste in novorojenčke ter srajce za gospoda po meri. — Priporoča se: Albina Bogataj - Sitar, Židovska ulica št. 1, II. nadst.

Za Jugoslavijo išče provizijskega zastopnika starogovodna liberika tvrdica za suknjo. Ponudbe pod "post. schrankar 22" Liberec Čehoslovaška. 1740

Gospodarska zadruga ljublj. miz. mojstrov v Ljubljani se priporoča cenj. gosp. stavbenikom in cenj. občinstvu za naročila na vsa v mizarsko obrt spadajoča dela. Nove stavbe, oprava za hotele, šole, pisarne itd. — Preprosto kakor fino pohištvo vedno na zalogi. — V slučaju poverbe dela načrti in proračuni brezplačno. — Vsa pojasnila daje gosp.

Ferdo Primožič, načelnik, Trnovski pristan št. 4.

Potrebno in koristno je da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potni kr. pošno-čkovnega urada. Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko vam je bil izplačan. Radi mnogih pitožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vseh nepotrebnih preiskovanj pri nas ter po pošlah Vas to prosimo. Enake pitožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Vekrat se doba ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še posli, ker bo misli, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kakš d. nar. Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki v sled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potem naše banke. Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

G. F. Jurásek oglaševalce glasovnikov in trgovce z glasbilo Ljubljana, Wolfova ul. 12

Veliko zalogo velikonočnih in drugih razglednic po zelo nizki ceni priporoča Ivan Bonač, Ljubljana. Sprejme se za takojšnji nastop ali po dogovoru starejša prodajalka za trgovino z metanimi blagami in glavno zalogo tobaka na defeti. Istototem se sprejme tudi učenec

F. & E. Remžgar sobanikarstvo in pisarnarstvo Kolodvorska ul. 18. Ljubljana. Copova cesta 10. Spetjalna tverka za štedenje lesa, kakor tudi za najmodernejše oljevalne sobe.

1000 vagonov sladkorja kristalnega 99 %, belgijske provenience, oddaja za marec po ceni 24 kron SHS prsto vagon Postona.

2 najemniški hiši s stranskimi poslopji in vrtovi, v bližini kolodvora na Ljubljanskem cestu v Plaju se prodajata tudi posamično. — Poleg tega posrevstvo s vodno silo 30 HP, gostilno in stranskimi poslopji, pripravno za mlin ali žitno kovačnico na Dravinji pri Pletju ceno napredaj. Vprašanja na W. Scheibel, Breg pri Ptuj.

Smodnik, dinamit, dinamon, vžigalne vrvice, jeklo za svedre, orodje za kame, železne blagajne, nožice, poljedelske stroje in vso drugo železnino ima vedno v zalogi

Fran Stupica v Ljubljani, Gosposvetska (Marije Terezije) c. 1.

Izdelovalnica perila izdeluje opreme za neveste in novorojenčke ter srajce za gospoda po meri. — Priporoča se: Albina Bogataj - Sitar, Židovska ulica št. 1, II. nadst.

Za Jugoslavijo išče provizijskega zastopnika starogovodna liberika tvrdica za suknjo. Ponudbe pod "post. schrankar 22" Liberec Čehoslovaška. 1740

Gospodarska zadruga ljublj. miz. mojstrov v Ljubljani se priporoča cenj. gosp. stavbenikom in cenj. občinstvu za naročila na vsa v mizarsko obrt spadajoča dela. Nove stavbe, oprava za hotele, šole, pisarne itd. — Preprosto kakor fino pohištvo vedno na zalogi. — V slučaju poverbe dela načrti in proračuni brezplačno. — Vsa pojasnila daje gosp.

Ferdo Primožič, načelnik, Trnovski pristan št. 4.

Potrebno in koristno je da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potni kr. pošno-čkovnega urada. Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko vam je bil izplačan. Radi mnogih pitožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vseh nepotrebnih preiskovanj pri nas ter po pošlah Vas to prosimo. Enake pitožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Vekrat se doba ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še posli, ker bo misli, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kakš d. nar. Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki v sled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potem naše banke. Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Mestni pogrebni zaved v Ljubljani. — Posobna obvestila se ne izdajo.

Franc Tomc izena trgovec v Ljubljani

dne 4. t. m. po kratki mučni bolezni mirno preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrti, dne 10. marca 1921 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Dalmatinova ulica 1, na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani v petek, dne 11. marca ob 8. uri zjutraj.

V LJUBLJANI, dne 8. marca 1921.

Zahvalo za izraženo sočutje povodom smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, očeta, brata in stila

Franca Meško nadučitelj

Izrekamo vsem, ki so spremili blagega pokojnika na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo še č. gosp. dekanu dr. Krulcu, župniku Kolencu ter vsej drugi č. duhovščini; dalje vsem tovarišem in pevcem za gniljivo pejo, govornikom za v srce segajoče govore, železničarji godbi ter vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov. — Bog daj!

Zidan most, 7. marca 1921.

Žalajoči ostali.

Zahvala. Vsem onim, ki so mi stali ob času mučne bolezni in prezgodnji smrti nepozabnega mi soproga, gospoda

dr. Ivana Zabukovška

vsem, ki so ga spremili na zadnji poti k večnemu počitku, mariborskemu in šmarskemu Sokolu, posebno pa g. dr. Sernecu za njegove tolažilne in vzpodbujajoče besede ter vsem sočustvujočim, izrekam tem potom najsrenejšo zahvalo.

Šmarje pri Jelšah, dne 9. marca 1921.

Anica dr. Zabukovškova.

ZAHVALA. Vsem onim, ki so nam stali ob strani ob času dolge in mučne bolezni ter prezgodnje smrti naše nad vse ljubljene, nepozabne in drage nam

Melite Izanc

vsem, ki so jo spremili na njeni poslednji poti k večnemu počitku in s tem dokazali, kako so cenili njeno prijateljstvo ter blago srce, posebno pa g. dr. Volavšku za njegov trud ob času težke bolezni, gospe Kettevi za njene tolažilne obiske in darila, vsem darovalcem obilnih vencev in šopkov ter vsem sočustvujočim ob naši izgubi, izrekamo tem potom najsrenejšo zahvalo.

Ohranite jo v dobrem spominu!

Globoko žalajoča mati in zaročenec.